

політики. Ми сформулювали їх наступним чином: пошук ресурсних джерел вирішення фінансових проблем; оцінка адекватності зовнішніх запозичень; підвищення ефективності використання наявних фінансових ресурсів; відновлення кредитування необхідних секторів економіки; відновлення (створення) привабливого інвестиційного іміджу держави; створення умов для трансформування заощаджень населення у інвестиції; сприяння відродженню довіри до фінансової системи країни; відродження (розвиток) вітчизняного виробництва, покращення якості вітчизняних товарів; зменшення імпорту; відродження (розвиток) експорту, відхід від експортування сировини; вироблення стратегії розвитку експортної кваліфікації країни; вирішення проблем безробіття; запровадження інноваційної програми розвитку галузей за обраною раніше стратегією пріоритетності. Тому залежно від цілей, які ставить перед собою держава, можемо привести такі аспекти державного фінансового регулювання: антиінфляційна політика; валютне регулювання; регулювання зайнятості; фіскальне регулювання; митна політика; інвестиційна політика; інноваційна політика, [3].

Отже, головне завдання держави під час криз полягає в сприянні швидкому вирівнюванню суперечностей, переходу до поживавлення та піднесення, а згодом – в запобіганні того, щоб нагромадження відхилень і диспропорцій набуло загрозливого характеру. Тобто антикризове регулювання – це комплекс заходів, які мають на меті зменшення глибини економічної кризи, вирішення економічних і соціальних проблем, перспективний розвиток і структурну перебудову економіки. Об'єктами антикризового регулювання є обсяг платоспроможного попиту й інвестиційний процес, а його основними фінансовими інструментами – бюджетно - податкове регулювання та грошово - кредитна і валютна політики [1].

Список використаної літератури

1. Ридзевська О.В. Економічна криза та фінансові інструменти антикризового регулювання в Україні / О. В. Ридзевська [Електронний ресурс]. – Кіровоград. – 2009. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Антикризисное управление: ученик/Ред. Э.М. Коротков. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 431 с.
3. Воронкова В.Г. Соціально-економічне прогнозування: навчальний посібник. – К.:ВД «Професіонал», 2004. – 283 с.

УДК 33:504

Захарчук Дарина Андріївна
студентка 5 курсу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
Шилюк Андрій Олегович
студент 6 курсу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
Науковий керівник: Стрішенець О.М.
професор Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЦЬ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ПРОЕКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ

Концепція сталого розвитку орієнтує країни світу на реалізацію екологічно спрямованих заходів щодо структурної перебудови як національних економік, так і міжнародних економічних відносин у напрямі екологізації всіх видів життєдіяльності суспільства.

З точки зору екологічної ситуації, Україна відноситься до тих країн світу, де стан навколишнього середовища вважається несприятливим. Реалізація і впровадження екологічних проектів є ефективним підходом для вирішення проблем суспільства. Але реалізація різних екологічних проектів часто відстрочується у зв'язку з великим нестачею грошових активів[1].

1. Головними джерелами спонсорування інтернаціональних природоохоронних програм повинні бути прибутки від податків різноманітних типів господарського екологонебезпечного функціонування. Дані грошові активи вигідно накопичувати на особливих рахунках міжнаціональних фондів. А саме, є пропозиції з приводу обкладення специфічним екоподатком валового внутрішнього продукту держав, доходів від зовнішньої торгівлі, риболовлі у відкритих морях, інвестиційної діяльності за певних умов, а також різних видів і джерел забруднення морів та океанів, споживання обмежених, рідкісних чи виснажених природних ресурсів [2].

Період прогресування населення відображає надійну невідповідність між швидкими проблемами проектів і програм, з одного боку, та чіткішими вимогами до якості керування процесами їх створення та запровадження, з іншого. Економічний розвиток суспільства та активізація господарської діяльності збільшує техногенне навантаження на стан навколишнього довкілля під час реалізації проектів і програм, руйнує екосистеми і є джерелом постійної екологічної небезпеки. В той самий час в сучасних умовах розробляється та реалізується широкий спектр різноманітних проектів і програм. Їх особливий характер викликаний необхідністю подолання наслідків техногенного впливу на довкілля, що найчастіше є результатом діяльності суб'єктів господарювання та реалізацією інших бізнес-проектів чи програм. Недостатня результативність цих проектів викликана відсутністю системного дослідження процесів, які формують екологічно-відповідальне проектно-орієнтоване управління проектами і програмами на основі керування станом навколишнього природного середовища під час розробки та впровадження проекту за умов постійного протиріччя між результатом проекту та його деструктивним впливом на довкілля[3].

Екологічний проект – діяльність направлена на досягнення раніше визначених екологічних результатів (цілей), створення певного, унікального продукту або послуги, спрямованої на зниження негативних впливів на навколишнє середовище при заданих обмеженнях по ресурсам, термінам і екологічним показникам, вимогами по якості і прийнятному рівню ризику в тому числі і екологічному, з особливими умовами фінансування цих проектів.

Основною особливістю екологічного проекту є основна мета цього проекту, яка спрямована на вирішення певної екологічної проблеми. Результатом такого проекту є зміна стану навколишнього природного середовища[4].

В залежності від ступеня впливу наслідків проекту або програми на екологічну і соціальну ситуацію, внутрішні або зовнішні ринки фінансових, матеріальних продуктів і послуг, проекти та програми поділяються на:

- глобальні проекти, здійснення яких дуже впливає на економічну, соціальну або еко-логічну ситуацію на Землі;
- народногосподарські проекти, реалізація яких істотно впливає на економічну, соціальну або екологічну ситуацію в країні;
- великомасштабні проекти, реалізація яких істотно впливає на економічну, соціальну або екологічну ситуацію в окремо взятому регіоні;
- локальні проекти, реалізація яких здійснює вплив на економічну, соціальну або еко-логічну ситуацію в певній місцевості або підприємстві.

Аналіз існуючих проектів і програм дозволив поділити екологічні проекти на дві категорії – комерційні (інвестиційні) та некомерційні (соціальні та освітні). Проекти також можуть спрямовуватися як на раціональне використання природних ресурсів, так і на охорону довкілля. Спільними ознаками всіх видів екологічних проектів є

- визначення проблеми, на вирішення якої спрямований проект – негативні зміни стану навколишнього природного середовища;
- формування мети проекту, спрямованої на розв'язання визначеної екологічної проблеми;
- продукт проекту – позитивні зміни стану навколишнього природного середовища.

Вдале запровадження екологічних проектів є залежним від форми власності організації-ініціатора проекту, яке спричиняє вибір джерела його фінансування, потребує пошуку нових резервів, майбутнього використання фінансових, технічних, управлінських та наукових джерел на основі вживання нинішніх методів керування планами та схемам.

Список використаної літератури

1. Павлов К.В. Принципи інтегрованого управління екологічно безпечним природокористуванням / К.В. Павлов, К.М. Федина // Збірник наукових праць. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування / (економіка). Випуск № 4 – Рівне, НУВГП, 2016. – С. 198 -206.

2. Про концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства

України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 21.ІІ.2002р. No 228-IV//Урядовий кур'єр. – 2002. – No 236. – с.5.

3. Павлов К.В. Застосування методів нормування показників та нечіткої логіки при оцінці рівня еколого-безпечного природокористування / К.В. Павлов // Структурні зміни в економіці природокористування: теоретичні основи та прикладні аспекти [Текст] : [кол. моногр.] / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.М. Стрішенець. – Луцьк: Вежа-Друк, 2016. – С. 46-63.

4. Стрішенець О.М. Чинники впливу макроекономічного та мікроекономічного характеру на екологічну безпеку підприємств / О.М. Стрішенець // Перспективи розвитку

економіки України: теорія, методологія, практика : матеріали XX Міжнар. наук.-практ. конф. (25-26 травня 2015 р.) / відп. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 38-39 с.

УДК 33:351.82:622.33

Захарчук Д.А.

*студентка 5 курсу Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки*

Науковий керівник: Стрільчук Р.С.

*доцент Східноєвропейського національного
університету ім. Лесі Українки*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВУГІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Вибір основного напрямку розвитку економіки будь-якої країни залежить насамперед від наявності й характеру власної мінерально-сировинної бази. Єдиним енергоносієм, якого в Україні потенційно достатньо для повного забезпечення власних потреб, є вугілля.

Вугілля - це єдина стратегічна сировина, запасів якої потенційно достатньо для забезпечення енергетичної безпеки країни. Але останнім часом спостерігається суттєва невідповідність між значенням вугільної промисловості для країни і техніко-економічним станом, у якому вона знаходиться. За економічними, фінансовими, технічними та соціальними показниками вугільна промисловість перебуває у глибокому кризовому стані, що не дає можливості розвиватися як самій цій галузі, так галузям споживачам її продукції. Це характеризується падінням видобутку вугілля, фізичним зношенням основних фондів, значним відставанням від передбачених проектами реконструкції та технічного переоснащення термінів введення потужностей.

Галузь яка мала би бути джерелом бюджетного наповнення, сама постійно потребує бюджетної підтримки. Протягом двох десятиліть (з 1976 по 1996 роки) видобуток вугілля в Україні зменшився більш ніж у 2,5 рази. Державні та урядові заходи з реформування та реструктуризації вугільної галузі, розпочаті із середини 90-х років, не принесли очікуваних результатів і не призвели до стабільного покращення роботи шахт та запланованого зростання вуглевидобутку. Значно погіршилася ситуація і з вирішенням питань соціального захисту шахтарів.[2]

Основним контролюючим органом вугільної промисловості є Міністерство палива та енергетики, додатково вугільна галузь регулюється окремими Указами Президента та Розпорядженнями Кабінету Міністрів. Одним з найважливіших чинників майбутнього розвитку вугільного ринку є особливості державної політики щодо нього. [1]